

ZŠ a MŠ Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná,
příspěvková organizace

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Vypracoval metodik prevence Mgr. Michaela Tomicová.

V Bohumíně 30. září 2022

Projednali členové ŠPP dne 11. 10. 2022.

Mgr. Barbora Bolcarovičová
Mgr. Zdeňka Országová
Mgr. Gabriela Adámková
Mgr. Michaela Tomicová
Mgr. Jarmila Jeská
Mgr. Hana Potyszová

Obsah

1. Prevence	3
2. Příčiny školní neúspěšnosti	3
3. Řešení školní neúspěšnosti:.....	4
3.1. Volba opatření	4
4. Podpůrný program	5
4.1 Realizace podpůrného plánu	5
4.2. Formy a metody práce	5
5. Povinnosti školy	6

1. Prevence

Školní neúspěšnost je jedním z vážných problémů, který je třeba v prostředí školy řešit. Nejdůležitější jsou kroky preventivní, tedy vytvoření postupu, který vede k předcházení této neúspěšnosti:

- pravidelná školní docházka,
- systematická příprava na vyučování,
- kontrola zadaných úkolů,
- časté ověřování získaných znalostí a dovedností,
- úzká a pravidelná komunikace s rodiči.

2. Příčiny školní neúspěšnosti

Neprospěch je způsobem souborem příčin, které je třeba odhalit a přijmout opatření, které směřují k jeho nápravě a prevenci.

K nejčastějším příčinám patří:

a) osobnost dítěte:

- individuální rozdíly v osobnosti žáků (např. v charakteru, zájmu o učení, v emotivitě, vůli),
- nezájem žáka o vzdělávání,
- speciální vzdělávací potřeby dítěte (např. snížená inteligence, nedostatečná paměť, poruchy učení, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy chování, zdravotní komplikace),
- velmi malá vlastní motivace,
- nesprávné hospodaření s časem.

b) odlišné prostředí a životní podmínky:

- negativní kulturní vlivy prostředí – sociálně patologické jevy (např. mezi vrstevníky, v třídním kolektivu),
- nepodnětné zázemí: – rodiče nekontrolují žáka, zda si plní školní povinnosti, rodiče nezajímá vzdělání jejich dítěte, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole – vztah s učiteli, kamarády, spolužáky ve třídě,
- jiná národnost.

3. Řešení školní neúspěšnosti:

V první řadě je nutné podrobit dítě pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žakových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a případně se vrátit mezi "školsky úspěšné žáky". Školské poradenské pracoviště spolupracuje s PPP, SPC či OSPOD.

3.1. Volba opatření

Opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

1. Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění: kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PPP nebo SPC, integrace žáka a vytvoření IVP nebo zařazení žáka do třídy zřízené dle § 19.
2. Odchylka v celkové úrovni inteligence: žákovi bude stanoveno základní učivo, které po něm bude požadováno podle jeho možností a schopností, vhodné metody práce, motivace - zažití úspěchu, možnost opravit si známku, individuální konzultace ve vyučování i mimo něj, spolupráce s PPP - integrace na základě IVP a realizování dalších podpůrných opatření doporučených poradnou.
3. Žáci sociálně znevýhodnění: motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole.
4. Žáci s vysokou absencí jsou velmi často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky - plán dostudování učiva a termíny dozkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví zvýšený dohled nad žákem.
5. Žáci jiné národnosti: zaměřit se na adaptaci v novém prostředí, postupné seznamování s cizím jazykem, úzká spolupráce s rodiči, doučování, přizpůsobení plánu učiva, uplatňování slovního hodnocení.

4. Podpůrný program

4.1 Realizace podpůrného plánu

V případě, že v rámci individuální podpory je žák v prvním pololetí hodnocen nedostatečnou nebo je hodnocen dostatečnou a jeho vyučující vyhodnotí další vývoj jeho výkonů jako rizikový, nabízí se žáku a jeho zákonným zástupcům podpůrný plán. Po uzavření pololetního hodnocení výsledků vzdělávání navrhnu třídní učitelé ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů vedení školy (výchovnému poradci) žáky pro podpůrný plán. Třídní učitel zajišťuje seznáení všech zainteresovaných ke společné úvodní schůzce, kde jsou rodiče a žáci s plánem seznámeni a dojde k jeho podpisu. Po uzavření klasifikace na závěr školního roku je vyhodnocena jeho efektivita.

4.2. Formy a metody práce

Pro efektivitu podpůrného programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- podpůrný studijní plán, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním),
- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu - dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem,
- možnost plnit zadané úkoly v rámci volných hodin ve škole, možnost doučování,
- užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu,
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu,
- individuální práce se žákem v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva,
- vedení písemných záznamů o průběhu podpůrného programu – zadání úkolu, termín splnění, poskytování pravidelných informací o průběhu podpůrného programu

rodičům a výchovnému poradci – informace o přístupu žáka k plnění povinností v časovém sledu,

- domluva konzultační hodiny, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel telefonicky zve rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit.

5. Povinnosti školy

- pravidelná informovanost rodičů o neprospěchu žáka či o náhlém zhoršení prospěchu
- individuální konzultace žáka s výchovným poradcem (případně rodičů, žáka a VP) - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů),
- možnost podpůrného plánu (podpůrný plán pro neprospívající žáky je souhrn opatření nabízených žákům a jejich rodičům, který se podpisem všech stran stává pro všechny závazným),
- vyhodnocení podpory v průběhu a na konci školního, seznámení rodičů s výsledky a dalším postupem.